



**LIETUVOS BANKO  
FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS  
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO  
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS  
DĖL X.X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2021-06-28 Nr. 429-230  
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X.X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

**N u s t a t y t a:**

2018 m. gruodžio 22 d. draudikas ir pareiškėjas sudarė Gyventojų turto draudimo sutartį Nr. *duomenys neskelbiami* (toliau – Draudimo sutartis), kurios neatskiriama dalis yra Gyventojų turto draudimo taisyklės Nr. 060 (toliau – Taisyklės) ir kuria buvo apdraustas gyvenamasis namas. Sudarydamas Draudimo sutartį pareiškėjas pasirinko draudimo apsaugos variantą „Mini“, pagal kurį turtas yra apdraudžiamas nuo šių Draudimo liudijime išvardytų rizikų: ugnies, gamtinių jėgų, vagystės su įsilaužimu ir vagystės po įsilaužimo, plėšimo, trečiųjų asmenų veikos, dužimo ir skilimo, transporto priemonės atsitrenkimo, papildomų išlaidų draudimo vietai sutvarkyti po draudžiamąjį įvykių.

2021 m. sausio 4 d. draudikas gavo pareiškėjo pranešimą apie 2020 m. gruodžio 15–20 d. įvykusį įvykį, kurio metu buvo apgadintas apdrausto gyvenamojo namo „langas-durys“ (toliau – Įvykis). Pareiškėjas pranešime apie Įvykį draudikui nurodė, kad dėl smarkaus vėjo „buvo apgadintas „langas-durys“, išsilenkė stumdama lango varčia“.

Siekdamas įvertinti „lango-durų“ išsilenkimo priežastis, draudikas pasitelkė ekspertę UAB „Smart Claims“. Atlikusi sugadinto turto apžiūrą, 2021 m. sausio 8 d. UAB „Smart Claims“ parengė Nuostolių turtui priežasties vertinimo aktą Nr. *duomenys neskelbiami* (toliau – Aktas). Akte ekspertas užfiksavo „lango-durų“ konstrukcijos defektą – išlinkusią, deformuotą durų varčią. Apžiūrint apgadinto lango-durų defektus užfiksavo, kad „slankiojanti lango varčia yra išlinkusi į vidinę patalpų pusę, pilnai neužsidaro, nepriglunda prie lango rėmo ir neužsifiksuoja visiško uždarymo pozicijoje“. Akte ekspertas nurodė, kad „nėra fiksuota konkretaus smūgio ar išorinio poveikio požymių, dėl kurio būtų sugadintas lango slankiojimo mechanizmas“. Apžiūrėjęs sugadintą turtą ekspertas padarė išvadą, kad labiausiai tikėtinos šios lango sugadinimo priežastys: „lango nekokybiškas slankiojantis mechanizmas ir / ar montavimo klaidos; eksploatacinis pažeidimas (dažniausiai pasitaikanti praktikoje priežastis – netinkamos pozicijos uždarymo rankena durų slankiojimo metu)“. Ekspertas padarė išvadą, kad „ilgalaikė vėjo apkrova poveikį turi, tačiau esant kokybiškam ir tinkamos būklės slankiojančiam mechanizmui, išversti durų negali. Lango rėmas per 3 eksploatacijos metus galėjo deformuotis, pasikeičia geometrija, dėl ko keičiasi apkrova slankiojančio mechanizmo konstrukcijai. Praktikoje tokie defektai nėra reti, tačiau esminė rėmo deformacijų priežastis susijusi su paties rėmo konstrukcija / gamyba.“

Per apžiūrą draudiko ekspertas apžiūrėjo gyvenamąjį namą, jo apdailos elementus, greta esančius statinius, aplinkos puošybos elementus ir augalus, tačiau nenustatė jokių žymių ar požymių, kad minėti elementai būtų apgadinti stipraus vėjo, ardančio pastatus ir statinius, laužančio bei gadinančio kitą turtą. Nebuvo nustatyta ir tai, kad dėl didelio vėjo buvo sulaužyta ar apgadinta sklypo teritoriją juosianti medinė tvora, tačiau nustatyta, kad nesulaužyti ir nesugadinti aplinkos puošybos elementai ir augmenija (vazonuose bei žemėje pasodinti augalai ir kt.).

Siekdamas įvertinti, ar pareiškėjo nurodomu Įvykio laikotarpiu (2020 m. gruodžio 15–20 d.) galėjo pūsti stiprus vėjas, draudikas patikrino duomenis Lietuvos hidrometeorologijos

tarnybos sistemoje ir iš Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos skelbiamų duomenų apie vėjo greitį nustatė, kad nei pareiškėjo gyvenamoje vietovėje Trakų rajone, nei visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje stipraus vėjo, vėjo gūsių, kurių greitis viršija 18 m/s, pareiškėjo deklaruoto įvykio laikotarpiu nebuvo užfiksuota.

Remdamasis Taisyklių 44.1.1 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad „mes atlyginame žalas, sukeltas audros. Audra laikoma stiprus vėjas, vėjo gūšiai, kurių greitis viršija 18 m/s, ardo apdraustus pastatus, butus, laužo medžių šakas, išjudina lengvesnius daiktus“, ir įvertinęs visus surinktus duomenis, draudikas nustatė, kad įvykis negalėjo atsitikti dėl pareiškėjo nurodytos draudžiamos rizikos – gamtinės jėgos (audros) rizikos, todėl priėmė sprendimą atsisakyti įvykį pripažinti draudžiamuoju ir mokėti draudimo išmoką.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo. Prašyme nagrinėti vartojimo ginčą pareiškėjas paaiškino, kad 2020 m. gruodžio 15–20 d. (pareiškėjas teigė, kad tikslios įvykio datos nurodyti negali) trejus metus puikiai veikiantis „langas-durys“ deformavosi, dėl to atsirado didelis plyšys tarp lango rėmo ir slankiojančių durų rėmo. Pareiškėjas paaiškino, kad „lango-durų“ aukštis siekia 450 cm, o plotis 260 cm., durys susideda iš šešių įstiklintų dalių. Pareiškėjas teigia pastebėjęs, kad „lango konstruktyvas išsigaubęs į vidinę namo dalį (gyvenamą patalpą) ir vaizdas toks lyg būtų paveiktas išorinės stiprios jėgos per visą konstruktyvo perimetrą“. Atsiradusį plyšį pareiškėjas apklijavo lipnia juosta, tačiau, prasidėjus dideliems šalčiams, pamėginus uždaryti ir atidaryti langą, lango durys iškrito iš apatinių bėgelių ir pakibo viršutinėje slankiojančios sistemos dalyje. Pareiškėjas teigia ūkio būdu įstatęs lango duris atgal ir kreipėsis į langus montavusią įmonę, šios darbuotojai langą įstatė į pradinę poziciją, tačiau „lango-durų“ konstrukcijos išsigaubimas išliko. Pareiškėjui pamėginus pakartotinai atidaryti duris, jos vėl iškrito. Pareiškėjas kreipėsi į draudiką prašydamas atlyginti stichijos padarytą žalą, tačiau draudikas atsisakė atlyginti žalą, nes per sugadinto turto apžiūrą nenustatė, kad žalą lėmė gamtinė jėga – didelis vėjas (audra). Pareiškėjas teigia, kad iš draudiko gavo rekomendaciją kreiptis į langus montavusią įmonę ir pasinaudoti 5 metų garantijos sąlygomis. Nors ir kreipėsi į langus montavusią įmonę, pareiškėjas atsakymo iš jos nesulaukė.

Pareiškėjas teigia, kad jam kilo klausimas, kodėl trejus metus puikiai veikusi „lango-durų“ konstrukcija išlanko po stipraus vėjo. Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos Respublikos kelių direkciją, kad ši pateiktų vėjo greičio rodmenis strateginiuose keliuose aplink įvykio vietą (Vilnius–Varėna, Vilnius–Trakai). Iš Kelių direkcijos pareiškėjas gavo atsakymą, jame nurodyti dvigubai mažesni vėjo greičio rodmenys nei Hidrometeorologijos tarnybos (10.8m/s). Kelių direkcija pareiškėją informavo, kad matavimai yra tik bendro pobūdžio ir negali atspindėti konkrečios vietos faktinio vėjo greičio. Pareiškėjas teigia, kad Hidrometeorologijos tarnyba jį telefonu informavo, kad jos naudojamo vėjo matuoklio rodmenys taip pat yra bendro pobūdžio. Pareiškėjas paaiškino, kad pasiskaitęs viešoje erdvėje skelbiamą informaciją apie vėją sužinojo, kad stipriausias vėjas kyla lapkričio, gruodžio ir sausio mėn. pietvakarių pusėje. Apgadintas „langas-durys“ yra būtent pietvakarinėje namo dalyje, kur nėra jokios užuovėjos ar statinių, todėl, pareiškėjo teigimu, stiprus vėjas galėjo susidaryti vos kelioms minutėms ir tokiai didelei lango su durimis konstrukcijai galėjo pridaryti žalos. Pareiškėjas prašė Lietuvos banko rekomenduoti draudikui atlyginti jam dalį dėl įvykio patirtos žalos arba leisti sugadintą turtą tvarkyti ūkio būdu.

Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime draudikas teigė nesutinkantis su pareiškėjo reikalavimais, nes nebuvo nustatyta jokių požymių leidžiančių teigti, kad defektus lėmė gamtinės jėgos, todėl prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

Savo poziciją draudikas grindė Taisyklių 44.1.1 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad draudikas atlygina žalą, kilusią dėl audros. Audra laikoma „stiprus vėjas, vėjo gūšiai, kurių greitis viršija 18 m/s, ardo apdraustus pastatus, butus, laužo medžių šakas, išjudina lengvesnius daiktus“. Apžiūrėjęs įvykio vietą draudikas nenustatė jokių audros ar stipraus vėjo požymių, pavyzdžiui, nulaužtų medžio šakų ar kitokios padarytos žalos aplinkai, aplinkiniams pastatams bei statiniams. Siekdamas objektyviai įvertinti „lango-durų“ varčios defektų atsiradimo priežastis, draudikas patikrino Hidrometeorologijos tarnybos sistemoje skelbiamus duomenis apie įvykio metu buvusį vėjo greitį ir nustatė, kad pareiškėjo nurodomu įvykio laikotarpiu (2020 m. gruodžio 15–20 d.) nei pareiškėjo gyvenamoje vietovėje Trakų rajone, nei visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje stipraus vėjo, vėjo gūsių, kurių greitis viršija 18 m/s, neužfiksuota. Remdamasis tuo, kad įvykio vietos apžiūros metu nebuvo užfiksuota jokių buvusios audros ar smarkaus vėjo požymių, bei tuo, kad, Hidrometeorologijos tarnybos sistemos duomenimis, vėjo greitis nebuvo pasiekęs Taisyklėse apibrėžto 18 m/s vėjo greičio

rodiklio, draudikas nusprendė, kad „lango-durų“ rėmo apgaditimai negalėjo atsirasti dėl stipraus vėjo, t. y. dėl Taisyklėse apibrėžtos draudimo rizikos – audros.

Draudikas atkreipė dėmesį į tai, kad langams bei išorinėms durims yra keliami reikalavimai pagal vėjo apkrovos klases. Vilniaus apskrityje esančiose vietovėse langų atsparumas vėjo apkrovai turi būti ne mažesnis nei atsparumas apkrovai, kai vėjo greitis yra 24 metrai per sekundę. Todėl kokybiškai pagamintų ir įrengtų bei tinkamai eksploatuojamų langų audra, kurios metu vėjo greitis būtų 18–24 m/s, negalėtų apgadinti taip, kaip sugadintas pareiškėjo „langas-durys“.

Draudiko teigimu, jo pasamdyta ekspertė UAB „Smart Claims“ apžiūrėjusi įvykio vietą ir sugadintą „langą-duris“ padarė išvadą, kad labiausiai tikėtinos dvi defektų atsiradimo priežastys: nekokybiškas slankiojantis mechanizmas ir (arba) montavimo darbų klaidos bei eksploatacinis pažeidimas. Įvertinęs UAB „Smart Claims“ pateiktas išvadas ir siekdamas objektyviai nustatyti vieną labiausiai tikėtiną defektų atsiradimo priežastį, draudikas papildomai kreipėsi į ilgametę plastikinių langų gamybos ir montavimo patirtį turinčią UAB „Papilio kibirkštis“, jos specializacija – techninė priežiūra, ir paprašė įvertinti labiausiai tikėtinas „lango-durų“ defektų atsiradimo priežastis. Draudikui pateiktame UAB „Papilio kibirkštis“ atsakyme nurodoma, kad labiausiai tikėtina defektų atsiradimo priežastis – eksploatacinis pažeidimas, atsiradęs dėl netaisyklingo naudojimo.

Papildomai draudikas paaiškino, kad „turto apžiūros metu užfiksuotas vitrininis plastikinio lango konstruktyvas, kurio rėmo spalva yra tamsi, lango konstruktyvas susideda iš 6 elementų, o bendri lango konstruktyvo matmenys 407 cm x 265,5 cm. <...> Langų gamintojų (pvz., Europoje garsaus PVC profilių gamintojo REHAU) atstovai nurodo, kad projektuojant vitrinius langus labai svarbu įvertinti jų profilių spalvas (balti ar spalvoti), nes nuo profilio spalvos priklauso temperatūrinės deformacijos: veikiant temperatūrai, galimas spalvoto profilio pailgėjimas 1 metre – 2,4 mm, todėl spalvotos PVC vitrinos vienos kraštinės ilgis negali būti didesnis kaip 250 cm. Stiklinant didelius plotus, langas projektuojamas iš kelių ar net keliolikos langų sienos, ir galimas spalvotų profilių vieno segmento ilgis – 300 cm, o jungiant atskirus segmentus, būtina numatyti siūlę tarp rėmų (termojungtį), kuri leidžia profiliams reaguoti į temperatūrinį plėtimąsi. Nesuprojektavus tokios jungties – lango PVC profiliai išsilanksto.“

Draudikas teigia, kad, įvertinus langų gamintojų atstovų pateikiamą informaciją, galima daryti išvadą, kad analogiškai lango defektai gali atsirasti ir dėl projektavimo klaidų, kai nėra atsižvelgiama į reikalavimus, keliamus vitrinių langų projektavimui, todėl dėl „temperatūrinių deformacijų“ galimi analogiškai langų išlinkimai. Draudikas taip pat paaiškino, kad „projektuojant maksimalius panoraminių langų dydžius, būtina numatyti jų statikos stabilumą užtikrinančius ir temperatūrines deformacijas neutralizuojančius elementus, todėl yra įvertinama vėjo apkrova, ir atitinkamai parenkami elementai vėjo apkrovai kompensuoti: projektuojami statramsčiai arba jungiami du rėmai, tarp jų montuojant armavimo profilius. Jungiant horizontaliai, maksimalus leistinas jungiamų elementų aukštis – 280 cm, plotis 320 cm. Taip pat, projektuojant jungtis, būtina įvertinti stiklo paketo svorio apkrovą, kuri negali būti didesnė nei 50 kg vienai jungčiai.“ Draudikas teigia atlikęs specialistų apklausą bei vertinęs langų gamintojų viešai skelbiamą informaciją, iš kurios galima teigti, kad praktikoje analogiškų plastikinių langų deformacijų pasitaiko dažnai, o „tai lemiančios priežastys gali būti įvairios: varčios išlinkimą gali įtakoti didelis terminis poveikis veikiantis profilio paviršių: dėl aukštos temperatūros įkaitus profilio paviršiui, jo makromolekulės tampa nestabilios ir dėl nevienodo makromolekulių išsidėstymo, sumažėjus lauko temperatūrai, įvyksta skirtingas paviršių susitraukimas, dėl ko varčia ir išlinksta į vidinę pusę. Taip pat, analogiškai defektai gali atsirasti dėl per silpnos centrinio statramsčio ar varčios armuotės.“

Apibendrinamas surinktus duomenis, draudikas teigė, kad analogiškos langų rėmų deformacijos (išlinkimai) praktikoje pasitaiko dažnai, langų deformacijos tikimybė turi būti įvertinta dar tada, kai langai tik pradėti projektuoti, langų deformacijos priežastys gali būti įvairios, tačiau jų nelėmė vėjas. Vadovaudamasis Taisyklių 76.1.17 bei 76.1.24 papunkčiais, draudikas neatlygina žalos dėl pastato, buto konstrukcijos defektų, atsiradusių dėl projektavimo klaidų, statybos klaidų ir broko, bei įvykių klaidų ir trūkumų, už kuriuos įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, montuotojas, garantinę ar techninę priežiūrą vykdanči įmonė ar organizacija.

Atsižvelgdamas į pirmiau išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, draudikas pareiškėjo reikalavimą prašė atmesti kaip nepagrįstą.

### K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudiko priimto sprendimo atsisakyti pripažinti įvykį draudžiamuoju pagrįstumo.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnį, draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Pažymėtina, kad šiam ginčui aktuali draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012).

Draudimo liudijime nurodytas gyvenamojo namo draudimo apsaugos variantas – „Mini“. Draudimo liudijime išvardyti šie draudžiamieji įvykiai: ugnis, gamtinės jėgos, vanduo, vagystė su įsilaužimu ir vandalizmas po įsilaužimo, plėšimas, trečiųjų asmenų veika, dužimas ir skilimas, transporto priemonės atsitrenkimas, papildomos išlaidos draudimo vietai po draudžiamąjį įvykį sutvarkyti.

Taisyklių dalyje „Draudžiamųjų, nedraudžiamųjų įvykių išsamus aprašymas“ prieš vardinamas draudimo rizikas nurodoma, kad „priklausomai nuo Jūsų pasirinkto draudimo varianto (šių taisyklių 41 ir 42 punktuose) pastatai, butai ir juose esantis namų turtas apdraudžiami nuo sugadinimo, sunaikinimo arba praradimo dėl draudžiamųjų įvykių, įvykusių staiga ir netikėtai draudimo sutarties galiojimo metu. Draudimo apsauga galioja tik įvykių, kurie yra nurodyti draudimo liudijime ir šiose taisyklėse pagal pasirinktą draudimo variantą, atžvilgiu.“ Taigi, sudarydamos Draudimo sutartį, kai pasirinktas „Mini“ draudimo apsaugos variantas, šalys susitarė, kad gyvenamasis namas apdraudžiamas tik nuo draudimo liudijime išvardytų draudimo rizikų, kurios yra detalizuotos Taisyklių sąlygose.

Narinėjamam ginčui aktuali draudimo rizika – gamtinė jėga audra. Audros rizika apibrėžta Taisyklių 41.1 papunktyje. Taisyklių 44.1.1. papunktyje nustatyta, kad draudikas atlygina audros sukeltas žalias. „Audra laikoma stiprus vėjas, vėjo gūsių, kurių greitis viršija 18 m/s, ardo apdraustus pastatus, butus, laužo medžių šakas, išjudina lengvesnius daiktus.“ Taisyklių 44.1.2. papunktyje nustatyta, kad „jeigu draudimo vietoje vėjo, vėjo gūsių greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione įvykio vietai artimiausios Hidrometeorologijos stoties atliktais matavimais, kelių eismo oro sąlygų stotelių duomenimis ir / arba faktais, kad vėjas, vėjo gūsių draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems panašioms, tokio paties atsparumo daiktams.“ Taisyklių 44.1.3 papunktyje nustatyta, kad draudikas atlygina tik tuos nuostolius, kurie atsirado dėl tiesioginio audros poveikio apdraustam turtui.

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad draudikas, gavęs pareiškėjo pranešimą apie tai, kad dėl gamtinės jėgos audros buvo apgadintas gyvenamojo namo „langas-durys“, ir siekdamas įvertinti „lango-durų“ apgadavimo priežastis, kreipėsi į ekspertę UAB „Smart Claims“, ši apžiūrėjo apgadintą turtą ir surašė Akta. Eksperto parengtame Akte daromos išvados, kad labiausiai tikėtinos „lango-durų“ deformavimosi priežastys yra „nekokybiškas slankiojantis mechanizmas ir / ar montavimo klaidos; eksploatacinis pažeidimas (dažniausiai pasitaikanti praktikoje priežastis – netinkamos pozicijos uždarymo rankena durų slankiojimo metu). Ilgalaikė vėjo apkrova poveikį turi, tačiau esant kokybiškam ir tinkamos būklės slankiojančiam mechanizmui, išversti durų negali. Lango rėmas per 3 eksploatacijos metus galėjo deformuotis, pasikeičia geometrija, dėl ko keičiasi apkrova slankiojančio mechanizmo konstrukcijai.

Praktikoje tokie defektai nėra reti, tačiau esminė rėmo deformacijų priežastis susijusi su paties rėmo konstrukcija / gamyba." Eksperto parengtame Akte taip pat pažymima, kad „2020 m. gruodžio 3 d. savininkas susirašinėjo su langus sumontavusia UAB „Langų bazė“ dėl langų kambariuose sureguliuavimo, nesandarumo." Pareiškėjo Lietuvos bankui pateiktame elektroniniame susirašinėjime su UAB „Langų bazė“ matyti, kad pareiškėjas 2020 m. gruodžio 3 d. kreipėsi į UAB „Langų bazė“, teigdamas, kad „negaunu žinių, kada galėtų specialistas pareguliuoti kelis langus. Dvejuose kambariuose pučia kiaurai. Brangiai atsieina prie minusinės temperatūros, o ir mažas vaikas mus informuoja dėl vėjelių." Pareiškėjas Lietuvos bankui patvirtino, kad 2020 m. gruodžio 3 d. į bendrovę kreipėsi dėl tų pačių „lango-durų“, t. y. dar iki deklaruoto įvykio.

Siekdamas įvertinti „lango-durų“ defektų priežastis, draudikas papildomai kreipėsi į langus gaminančią ir montuojančią įmonę UAB „Papilio kibirkštis," pateikė apgadinto „lango-durų" nuotraukas ir informavo, kokias įvykio priežastis nurodė pareiškėjas. Lietuvos bankui pateiktame 2021 m. vasario 3 d. UAB „Papilio kibirkštis" atsakyme į draudiko prašymą teigiama, kad „tikėtina, kad varstoma lango dalis galėjo iškristi dėl netaisyklingo naudojimo. Tačiau, mūsų nuomone, menkai tikėtina, kad tai galėjo įvykti dėl stipraus vėjo. Lango rėmas neturėtų išlinkti dėl stipraus vėjo, jeigu atliktas kokybiškas lango montavimas."

Siekdamas įvertinti, ar „langas-durys" galėjo būti apgadintas dėl didelio vėjo (audros), draudikas apžiūrėjo ir nuotraukose užfiksavo gyvenamojo namo fasadą, namo aplinką, greta esančius statinius, augalus. Iš Lietuvos bankui draudiko pateiktų pareiškėjo gyvenamojo namo ir vietovės aplink jį nuotraukų matyti, kad jokių kitų nei gyvenamojo namo, nei šalia augančių medžių, augalų ar kitų netoliese esančių daiktų bei statinių apgadinių nėra užfiksuota. Pareiškėjas telefonu Lietuvos bankui patvirtino, kad stiprus vėjas apgadino tik vieną gyvenamojo namo „langą-duris", o kitų objektų nepaveikė.

Siekdamas įvertinti, ar pareiškėjo nurodyto įvykio laikotarpiu vėjo greitis galėjo atitikti Taisyklėse suformuotą audros kriterijų (18 m/s), draudikas patikrino viešai skelbiamus Hidrometeorologijos tarnybos duomenis apie vėjo greitį, buvusį pareiškėjo nurodomu įvykio laikotarpiu pareiškėjo gyvenamojo namo teritorijoje. Iš draudiko Lietuvos bankui pateiktų Hidrometeorologijos tarnybos duomenų, apimančių 2020 m. gruodžio 10–30 d. laikotarpį, matyti, kad nei pareiškėjo gyvenamoje vietovėje, nei visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje nebuvo užfiksuota stipraus vėjo, vėjo gūsių, kurių greitis viršija 18 m/s. Pareiškėjas teigia, kad šie draudiko pateikti duomenys nėra patikimi, nes neatspindi konkrečiai prie pareiškėjo gyvenamojo namo buvusio vėjo greičio. Pareiškėjas Lietuvos bankui pateikė Kelių direkcijos duomenis apie įvykio laikotarpiu keliuose aplink pareiškėjo gyvenamojo namo buvimo vietą buvusį vėjo greitį. Iš pareiškėjo Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad vėjo greitis netgi nebuvo priartėjęs prie audros vėjo greičio rodiklio – 18 m/s, ir nesiekė 10 m/s.

Taisyklių 44.1.2 papunktyje nustatyta, kad „jeigu draudimo vietoje vėjo, vėjo gūsių greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione įvykio vietai artimiausios Hidrometeorologijos stoties atliktais matavimais, kelių eismo oro sąlygų stotelių duomenimis ir / arba faktais, kad vėjas, vėjo gūšiai draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems panašioms, tokio paties atsparumo daiktams." Remiantis ginčo byloje turimais Hidrometeorologijos tarnybos duomenimis bei Kelių direkcijos duomenimis, pareiškėjo gyvenamojo namo vietovėje pareiškėjo nurodytu įvykio laikotarpiu vėjo greitis nebuvo pasiekęs audros vėjo greičio rodiklio – 18 m/s. Draudiko ekspertės UAB „Smart Claims" nukentėjusio turto apžiūros metu padarytose gyvenamojo namo fasado, jo aplinkos bei aplinkinių pastatų nuotraukose taip pat nebuvo užfiksuota jokių kitų nei pareiškėjo gyvenamojo namo, nei aplink jį esančios aplinkos (medžių, augalų), nei greta esančių statinių apgadinių, kuriuos galėjo sąlygoti didelis vėjas.

Taigi, ginčo byloje turimi įrodymai neleidžia daryti išvados, kad pareiškėjo nurodytu įvykio laikotarpiu buvo susidaręs stiprus vėjas, atitinkantis audros vėjo kriterijų – 18 m/s ir galėjęs apgadinti „langą-duris".

Ginčo byloje turimi duomenys, o būtent tai, kad ekspertės UAB „Smart Claims" Akte pateikiamos išvados, kad labiausiai tikėtina „lango-durų" defektų priežastis – montavimo arba eksploatavimo pažeidimai, bendrovės UAB „Papilio kibirkštis" atsakyme pateikta nuomonė, jog tikėtina, kad varstoma lango dalis galėjo iškristi dėl netaisyklingo naudojimo, taip pat faktas, kad pareiškėjas į jam langus montavusią įmonę dėl to paties „lango-durų" nesandarumo kreipėsi dar iki deklaruoto įvykio, leidžia daryti išvadą, kad „lango-durų" defektai atsirado ne dėl staigaus ir netikėto įvykio – vėjo (audros), o dėl kitų draudiko ekspertės UAB „Smart Claims" Akte pateikiamose išvadose nurodytų priežasčių (nekokybiškas slankiojantis mechanizmas ir

(arba) montavimo klaidos; eksploatacinis pažeidimas).

Taisyklių 76.1.17 papunktyje nustatyta, kad draudikas neatlygina žalos dėl „pastato, buto konstrukcijų defektų (pvz., irimas, suirimas, skilimas, kritimas, sugriuvimas ir pan.) atsiradusių dėl: a) projektavimo klaidų. Projektavimo klaidos tai statinio projektuotojo techninių statybos reglamentų reikalavimų pažeidimai statinio projekto (techninio ir / ar darbo projekto) sprendiniuose; c) statybos klaidų ir broko. Statybos klaidos ir brokas tai bet kokie nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, techninių statybos reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl kurių pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.“

Įvertinus tai, kad iš pateiktų duomenų nebuvo pagrindo daryti išvadą, kad „lango-durų“ apgaditimai atsirado dėl staigaus ir netikėto įvykio (audros), kuris pagal Taisyklių sąlygas būtų laikomas draudžiamuoju įvykiu, tačiau, turimais duomenimis, „lango-durų“ defektai atsirado dėl priežasčių, galimai susijusių su projektavimu ir (arba) eksploatacine, o tai pagal Taisyklių sąlygas yra laikoma nedraudžiamaisiais įvykiais, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai įvyki pripažino nedraudžiamuoju ir atsisakė mokėti draudimo išmoką. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimą, todėl jis atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X.X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Arūnas Raišutis